

Булінг (від англ. bully – хуліган, задирака, грубіян, «to bully» – задиратися, знущатися) – тривалий процес свідомого жорстокого ставлення, агресивної поведінки з метою заподіяти шкоду, викликати страх, тривогу або ж створити негативне середовище для людини.

Особливості та види булінгу в школі

Це залякування за допомогою агресивного фізичного залякування полягає у багаторазово повторюваних ударах, стусанах, підніжках, блокуванні, поштовхах і дотиках небажаним і неналежним чином.

Фізичний булінг

Це бойкот, плітки, ігнорування, ізоляція в колективі, інтриги, шантаж, вимагання, створення неприємностей.

Поведінковий булінг

Виражається в постійних глузуваннях, образах, окриках і навіть прокльони, підступ.

Вербальна агресія

Дуже популярне серед підлітків. Виявляється в цькуванні за допомогою соціальних мереж або надіслання образ на електронну адресу. Сюди входить зйомка і викладання непривабливого відео в загальний доступ.

Кібербулінг

Соціальна структура булінгу

АГРЕСОР

ЖЕРТВА

СПОСТЕРІГАЧ

Беруть активну участь в булінгу завжди три групи дітей.

Характеристика агресора булінгу

**Неврівноваженість,
самозакоханість.**

**Надмірна злість, ворожість,
бажання «почухати кулаки».**

**Підвищене положення
в суспільстві.**

Основні механізми розвитку булінгу

СТРАХ

1

ЗАЗДРОЩІ ТА КОНКУРЕНЦІЯ

2

**БАЖАННЯ ПІДПОРЯДКОВУВАТИ
ВЛАСНІЙ ВОЛІ**

3

**БАЖАННЯ ВИТІСНИТИ
КОГОСЬ ІЗ ГРУПИ**

4

БАЖАННЯ ПРИНИЗИТИ ІНШОГО

5

Психологічний шкільний булінг

вербальний булінг

де знаряддям служить слово (образливе ім'я з яким постійно звертаються до жертви, обзивання, поширення образливих чуток...)

образливі жести або дії

залякування

використання агресивної мови тіла і інтонацій голосу для того, щоб змусити жертву здійснювати або не здійснювати що-небудь.

BULLYING

ізоляція

жертва навмисне ізолюється, виганяється або ігнорується частиною учнів або всім класом

вимагання

грошей, їжі, інших речей, примус що-небудь вкрати

пошкодження та інші дії з майном

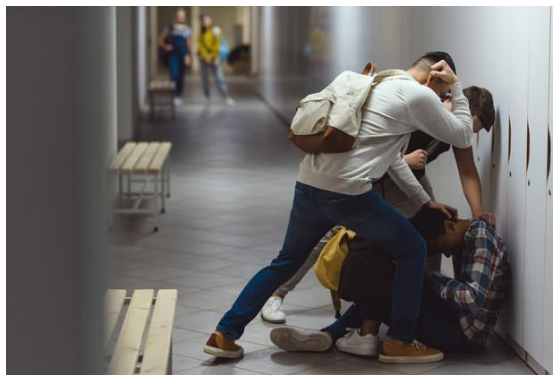

крадіжка, грабіж, ховання особистих речей жертви

Мотивацією до булінгу

стають заздрість, помста, відчуття неприязні, прагнення відновити справедливість; боротьба за владу; потреба підпорядкування лідерові, нейтралізації суперника, самоствердження тощо (аж до задоволення садистських потреб окремих осіб.

Дискримінуються діти

за такими ознаками:

– стать, вік,

– хвороби,

– інвалідність,

– сімейний стан,

– зовнішність,

– відсутність досвіду життя в колективі,

– низький інтелект,

– релігійні переконання,

– етнічне походження,

– місце проживання,

– майновий стан,

– мова,

– страх перед школою.

Методи припинення булінгу

Розмова

Залучення авторитетного союзника

Вплив на агресора ззовні

Відповідальність за булінг згідно з ст. 173- 4 Кодексу України про адміністративні правопорушення:

Порушення	Вік	Хто несе відповідальність	Розмір штрафу	Громадські роботи
Булінг дітьми	До 14 р.	Батьки	850 – 1700 грн. або	20 – 40 год.
	14 – 16 р.	Батьки	850 – 1700 грн. або	20 – 40 год.
	Понад 16р.	Діти	850 – 1700 грн. або	42 год.
Булінг дорослими	Понад 16р.	Особисто	850 – 1700 грн. або	42 год.
Повторний або груповий булінг	14 – 16 р.	Батьки	1700 – 3400 грн. або	40 – 60 год.
	Понад 16р.	Особисто	1700 – 3400 грн. або	40 – 60 год.
Приховування булінгу		Керівник закладу	850 – 1700 грн. або	Виправні роботи до 1 місяця з відрахуванням 20% зароб. плати

Наслідки для жертви булінгу

Розлади психіки

Навіть 1 випадок булінгу залишає глибокий емоційний шрам, що вимагає спеціальної роботи психолога.

Труднощі у взаєминах

У більшості випадків залишаються самотніми на все життя. Більше спілкуються в соціальних мережах, ніж в реальному світі.

Хвороби

Результатом булінгу дуже часто бувають фізичні нездужання. Можливі розлади сну і переростання травми в психосоматику.

Як впоратись з ситуацією самотійно

Ігноруйте кривдника.

Не соромтеся обговорювати.

Стримуйте гнів та злість.

Не вступайте в бійку.

Використайте гумор.

**ДЯКУЮ
ЗА
УВАГУ!**

діти, які самі зазнавали образ вдома, в дитячому садочку чи в молодших класах;

діти з неблагонадійних сімей;

діти з середньою чи низькою успішністю

діти, які хочуть себе показати, завоювати популярність в очах інших, будь-яким способом привабити до себе увагу;

**Хто
ображає
найчастіше**

Риси учнів-жертв булінгу

**Вони полохливі, чутливі,
замкнуті та сором'язливі.**

**Вони схильні до депресії і
частіше за своїх ровесників
думають про самогубство.**

**Вони часто тривожні, невпе-
внені в собі, нещасні і мають
низьку самооцінку.**

**Не мають жодного друга,
спілкуються з дорослими,
частіше, ніж з однолітками.**

Види булінгу

шкільний булінг

булінг на роботі

булінг в сім'ї

Булінг включає головні компоненти

відбувається у стосунках, учасники яких мають неоднакову владу

агресивна і негативна поведінка;

ця поведінка є навмисною;

здійснюється регулярно.

Що впливає на агресивну поведінку дітей

**Культ
насильства в
суспільстві**

Гіперопіка

**Негативний
вплив ЗМІ**

**Байдужість з
боку батьків**

**Низький рівень
виховання**

**Комп'ютерні
ігри**

Поради батькам для надання допомоги дитині

Спілкування

Підтримка

Розмова в школі

Для успішної боротьби з насильством

- Всі члени шкільної спільноти повинні прийти до єдиної думки, що насильство, цькування, дискримінація за будь-якою ознакою, сексуальні домагання, нетерпимість в школі є неприйнятними.

Кожен повинен знати про те, в яких формах може проявлятися насильство і цькування і як від

- Спільно з учнями мають бути вироблені правила поведінки в класі, потім загальношкільні правила, які повинні бути складені в позитивному ключу «як треба», а не як «не треба» поводитись. Правила мають бути зрозумілими, точними, короткими.

- Дисциплінарні заходи повинні мати виховний, не каральний характер. Осуд, зауваження, догана мають бути спрямовані на вчинок учня, його можливі наслідки, а не на особистість порушника правил.
- Жоден випадок насильства або цькування і жодну скаргу не можна залишати без уваги. Учні важливо пояснити, що будь-які насильницькі дії, образливі слова є неприпустимими. Реакція має бути негайною (зупинити бійку, припинити знущання) та більш суворою при повторних випадках агресії.

- При аналізі ситуації необхідно розібратися в тому, що трапилось, вислухати обидві сторони, підтримати потерпілого і обов'язково поговорити з кривдником, щоб зрозуміти, чому він так вчинив, що можна зробити, щоб таке не повторилося.

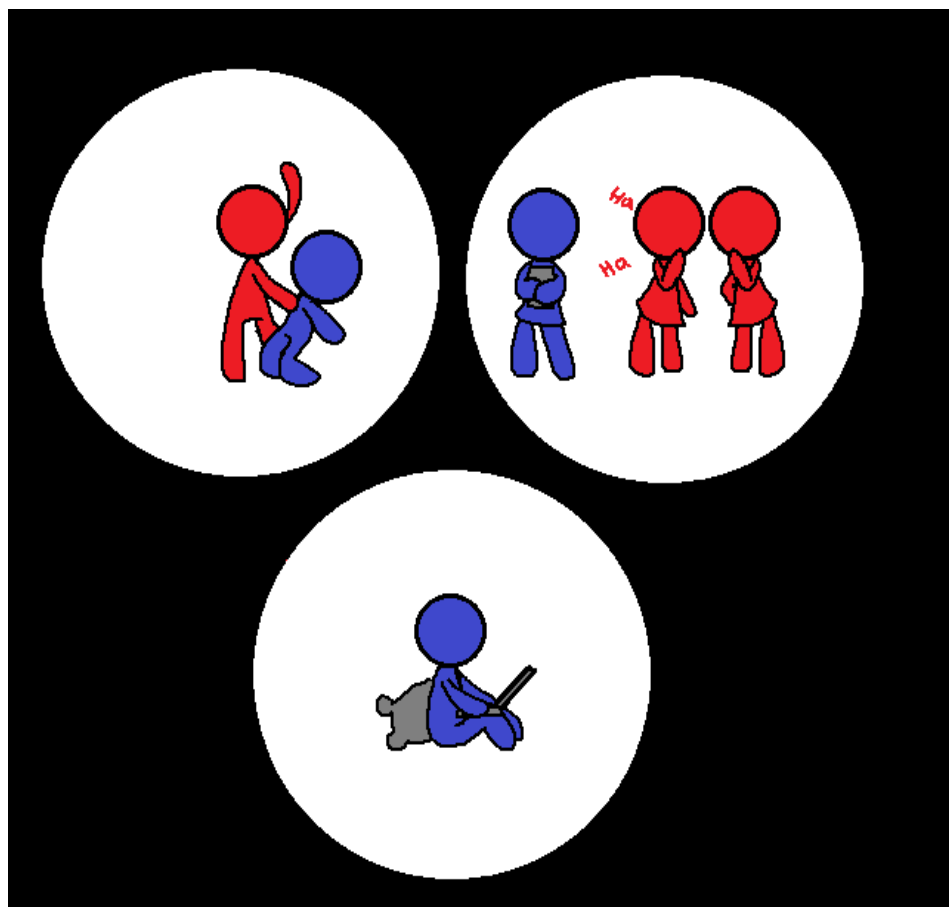
- В залежності від тяжкості вчинку, можна пересадити учнів, запропонувати вибачитися, написати записку батькам або викликати їх, позбавити учня можливості брати участь у позакласному заході.
- Учням треба пояснити, що навіть пасивне спостереження за знущаннями і бійкою надихає кривдника продовжувати свої дії. Свідки події повинні захистити жертву насильства і за необхідності покликати на допомогу дорослих.

- Необхідно запровадити механізми повідомлення про випадки насильства, щоб учні не боялися цього робити. Ці механізми повинні забезпечувати учням підтримку і конфіденційність, бути тактовними.

- Для успішного попередження та протидії насильству необхідно проводити виховні заняття з навчання навичкам ефективного спілкування та мирного розв'язання конфліктів.

Найкращим **способом профілактики** є створення кодексу правил поведінки в навчальному закладі. Обов'язковою умовою всіх профілактичних заходів щодо булінгу є співпраця та налагодження взаємин між шкільною адміністрацією, педагогами, шкільним психологом та батьками учнів, які стали учасниками булінгу, або знаходяться в групі ризику.

ДЯКУЮ
ЗА
УВАГУ!

Використано ресурси Інтернету